

AGENȚIA
RELAȚII
INTERETNICE

Respectăm diversitatea. Consolidăm unitatea.

1

Diversitatea ne unește

Republica Moldova este un spațiu al diversității culturale și etnice, în care conviețuiesc comunități cu tradiții, limbi și obiceiuri diferite.

Ca stat aflat pe un parcurs ferm de integrare europeană, Republica Moldova s-a angajat juridic și politic să garanteze drepturile minorităților etnice, considerând această diversitate o valoare fundamentală pentru dezvoltarea unei societăți democratice, incluzive și solidare.

Respectarea drepturilor minorităților naționale contribuie la:

- consolidarea coeziunii sociale și stabilității naționale;
- promovarea dialogului intercultural în spiritul valorilor europene;
- prevenirea discriminării și a discursului de ură;
- dezvoltarea unei societăți bazate pe egalitate, stat de drept și respect reciproc.

Fiecare persoană are dreptul garantat de stat:

la identitate etnică și culturală;

la utilizarea și protejarea limbii materne;

la păstrarea tradițiilor și valorilor culturale;

la participare egală și activă în viața socială, publică și politică;

la protecție deplină împotriva oricărei forme de discriminare.

2

Ce înseamnă drepturile minorităților naționale?

Drepturile minorităților naționale sunt parte integrantă a drepturilor fundamentale ale omului și reprezintă un element esențial al democrației și statului de drept. Prin asumarea parcursului european, Republica Moldova își aliniază legislația la standardele Convenției-cadru a Consiliului Europei privind protecția minorităților naționale.

Aceste drepturi asigură:

recunoașterea și respectarea identității etnice, culturale și lingvistice;

accesul egal și neîngrădit la educație de calitate, servicii publice și oportunități economice;

participarea deplină la viața publică, decizională și culturală a țării;

promovarea modelului european de dialog și înțelegere reciprocă.

O societate democratică autentică se bazează pe:

egalitate

incluziune

toleranță

solidaritate

respect
pentru diversitate

Important:

Diferențele culturale nu trebuie să divizeze societatea. Ele reprezintă fundamentul unei comunități europene mai bogate, mai creative și mai puternice.

3 Stereotipurile și discriminarea afectează întreaga societate

Stereotipurile sunt idei sau percepții generalizate despre anumite persoane sau grupuri. Atunci când aceste prejudecăți duc la excludere, marginalizare sau tratament inegal, apare discriminarea, un fenomen pe care Republica Moldova îl combate ferm prin mecanisme legale, în conformitate cu directivele Uniunii Europene.

Discriminarea poate avea diferite forme:

excludere socială

tratament inegal

discurs de ură

bullying și hărțuire

marginalizare

limitarea accesului
la oportunități

Exemple de stereotipuri:

- ✗ „Persoanele diferite nu se pot integra.”
- ✗ „Diversitatea creează conflicte.”
- ✗ „Unele grupuri sunt mai puțin importante decât altele.”

Realitatea:

- ✓ Diversitatea contribuie la dezvoltarea societății;
- ✓ Dialogul și respectul reduc conflictele;
- ✓ Fiecare cetățean al Republicii Moldova merită șanse egale și respect deplin.

Combaterea stereotipurilor începe prin:

educație • informare corectă • comunicare responsabilă •
empatie și respect reciproc între oameni.

4 Cum promovăm incluziunea și respectul?

Fiecare cetățean și instituție din Republica Moldova joacă un rol activ în construirea unei societăți incluzive, aliniate la modelul social european.

Putem face acest lucru prin:

- ✓ respectarea practică a diferențelor culturale și lingvistice;
- ✓ utilizarea unui limbaj incluziv și respectuos în spațiul public;
- ✓ combaterea fermă a prejudecăților și a discursului instigator la ură;
- ✓ susținerea dialogului intercultural ca punte spre integrarea europeană;
- ✓ implicarea activă în viața comunității locale și naționale.

Respectul începe cu gesturi simple:

- ascultăm opiniile celorlalți;
- evităm etichetele și prejudecățile;
- promovăm comunicarea bazată pe toleranță;
- încurajăm participarea tuturor.

**O societate incluzivă este una în care
fiecare persoană se simte:**

respectată • reprezentată • protejată • acceptată.

Diversitatea culturală și etnică este recunoscută de Republica Moldova ca o resursă strategică pentru modernizarea statului și integrarea sa în marea familie europeană, sub deviza UE: „Unitate în diversitate”.

Comunitățile etnice contribuie la:

patrimoniul cultural și memoria istorică a țării

tradițiile, obiceiurile și diversitatea lingvistică

dezvoltarea dialogului intercultural

promovarea valorilor democratice europene acasă.

consolidarea coeziunii sociale

Respectarea drepturilor tuturor persoanelor contribuie la:

pace socială

încredere
reciprocă

participare
activă

dezvoltare
durabilă

solidaritate
între comunități

Mesaj important:

Democrația și parcursul european înseamnă respectul necondiționat pentru fiecare voce, fiecare cultură și fiecare identitate etnică.

6 Împreună împotriva discriminării

Democrația și parcursul european înseamnă respectul necondiționat pentru fiecare voce, fiecare cultură și fiecare identitate etnică.

instituții publice (*prin politici incluzive și aplicarea legii*);

organizații ale societății civile (*prin monitorizare și suport*);

mass-media (*prin jurnalism etic și responsabil*);

instituții educaționale (*prin cultivarea toleranței de pe băncile școlii*);

cetățeni (*prin atitudine civică activă*).

Fiecare persoană poate deveni promotor al respectului și al incluziunii.

Spune NU:

- ✗ discriminării
- ✗ intoleranței
- ✗ prejudecăților
- ✗ discursului de ură
- ✗ excluderii sociale

Spune DA:

- ✓ respectului
- ✓ egalității
- ✓ diversității
- ✓ dialogului
- ✓ solidarității

7 Împreună construim o societate incluzivă

Prin garantarea fermă a drepturilor minorităților naționale, Republica Moldova își consolidează fundamentul de stat democratic, european, bazat pe egalitate, demnitate și respect reciproc.

Diversitatea nu ne separă. Diversitatea ne unește.

- ♥ Respectul nu are etnie.
- ♥ Diferiți prin cultură. Uniți prin valori.
- ♥ Egalitate pentru fiecare.
- ♥ Împreună pentru o societate fără discriminare.

Elaborat de Cristina Răileanu
Agenția Relații Interetnice

Date de contact:

str. Alexei Mateevici 109/1 MD-2009, Chișinău, Republica Moldova

Tel: +373 (022) 21 40 80

Email: secretariat@ari.gov.md